

Januari 2014

Op 21 januari 2014 onderteken(d)en tientallen maatschappelijke organisaties, bedrijven, gemeente en onderwijs

‘De Verklaring van Drimmelen’

In deze verklaring wordt de noodzaak om onze maatschappij te verduurzamen onderkend. We mogen toekomstige generaties niet opzadelen met negatieve gevolgen van onze welvaart. En hier worden niet alleen ecologische gevolgen bedoeld als klimaatverandering. Maar ook de aantasting van de leefbaarheid van onze dorpen (de pinautomaat en sportvereniging), de lokale werkgelegenheid en gezonde voeding. Door de ondertekening van de verklaring laat Drimmelen zien er werk van te willen maken.

In Drimmelen gaan we het doen!

De grote vraag is nu hoe we dit gaan doen. In de verklaring wordt duidelijk gesproken over samenwerken. Het besef dat de ondertekenaars samen veel meer kunnen bereiken dan alleen is goed doorgedrongen. Maar hoe werkt dat dan? Hoe kunnen burgers, ondernemers, gemeente en andere organisaties elkaar verder helpen en samenwerken?

Er zullen fundamentele keuzes gemaakt moeten worden willen we echte resultaten gaan boeken. Het vergt visie, lef en inzet van alle partijen om succes te behalen. Door krachten te bundelen zijn wij tot veel in staat. Maar wie neemt het voortouw?

Burgers kunnen heel direct bijdragen aan de verduurzaming van Drimmelen. Burgers zijn bijvoorbeeld te prikkelen door collectieve acties. Bijvoorbeeld collectief inkopen van elektriciteit, zonnepanelen, sneller internet, zorg etc. Als we de tientallen miljoenen die we gezamenlijk in Drimmelen uitgeven voor dit soort zaken bundelen, kunnen we mogelijk besparen. We kunnen met lokaal inkopen de lokale economie/ werkgelegenheid stimuleren. Voorwaarde is wel dat de lokale ondernemers hier initiatief nemen voor de aanbodzijde. Bovendien kunnen we een vooraf afgesproken deel van de winstmarge inzetten voor leefbaarheidsprojecten en daarmee ook beleidsdoelen van de gemeente realiseren. Wie doet er niet mee?

Woningstichtingen kunnen de woonlasten voor hun huurders verlagen door te investeren in eco-renovaties (isolatie, warmtepompen, zonne-installaties etc.). De energielabeling van de bestaande woningen moet verbeteren. Deze doelstellingen zijn ook verwoord in het Energieakkoord en in de plannen van de beide corporaties die in Drimmelen actief zijn. Door kennis en investeringen te delen kunnen pilotprojecten worden opgezet. De kennis en ervaring die hierbij wordt opgedaan bij de corporaties en ondernemers kan ook worden ingezet bij koopwoningen van burgers. Door hier lokale ondernemers voor in te schakelen zetten we in op lokale werkgelegenheid. Bovendien kunnen grotere collectieven worden gevormd door renovaties van huur en koopwoningen te combineren. Het is zelfs mogelijk om een deel van de investeringen in verduurzaming van woningen door derden (andere investeerders) te laten doen. Immers, de investeringen zijn veelal goed terug te verdienen.

De gemeente kampt met het probleem van een uitdijend takenpakket en teruglopende budgetten. In zijn algemeenheid zien we hierdoor een ‘terugtrekkende overheid’. Initiatieven worden bij derden gelaten. De gemeente faciliteert. Toch kan de gemeente Drimmelen voor vele zaken het initiatief nemen: Bijvoorbeeld daken beschikbaar stellen voor zonnepanelen, innovatief ruimtelijk beleid voeren en beleid ontwikkelen voor ‘sociale windenergie’. Om andere beleidsdoelen te realiseren zal vooral de faciliterende rol van de gemeente belangrijk worden. Daarbij is het van belang dat de gemeente creatief durft te zijn om bestaande belemmeringen weg te nemen (aanbestedingsbeleid, politieke afwegingen etc.) en ook echt gaat faciliteren. Een open houding en ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning voor duurzaamheidsinitiatieven in onze gemeente is noodzakelijk zodat de noodzakelijke samenwerking echt van de grond komt.

Ondernemers kunnen natuurlijk investeren in het vergroenen van hun eigen bedrijfsvoering. Zelfvoorziening, recycling, bedrijfsparkmanagement, combineren van productieprocessen etc. Als door goede voorlichting blijkt dat duurzame investeringen financieel interessant zijn zullen ondernemers snel mee gaan. Interessante mogelijkheden zijn er door het aangaan van coalities met burgers, organisaties of collega-ondernemers. Kunnen de ondernemers uit Drimmelen het voor elkaar krijgen om binnen een samenwerking langdurige servicegerichte pakketten aan te bieden op gebied van energiereductie van woningen? Van de ondernemers mag een pro-actieve houding worden verwacht ten aanzien van mogelijke verdienmodellen. Pas als de ondernemers zelf actie ondernemen kan sprake zijn van een impuls voor de lokale economie.

De agrarisch ondernemers vormen binnen dit alles een bijzondere groep. Veel agrarisch ondernemers hebben veel dakoppervlak beschikbaar die ingezet kan worden voor de installatie van zonnepanelen. De investeringen kunnen worden gedaan door de ondernemers zelf of door derden. Fiscale overwegingen en subsidieregelingen spelen hierbij een rol. Er zijn kansen bij de agrarisch ondernemers voor (uitbreiding van) bio(gist)installaties, lokaal (biologisch) voedsel en natuurbeheer.

Het onderwijs investeert in de kennis van morgen. Op de lagere scholen wordt het bewustzijn gekweekt voor de ecologische begrenzing van onze

planeet. Deze bewustwording wordt door de kinderen aan de ouders overgedragen. De scholen kunnen worden verduurzaamd in combinatie met educatieprogramma’s. Het Dongemond college stoomt onze jeugd klaar voor innovatieve oplossingen voor de toekomst. Om de jeugd optimale leerkansen te bieden zijn stageplekken noodzakelijk. En studieopdrachten.

Rabobank Amerstreek heeft het bevorderen van sociale, economische en ecologische duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Zij wil, in de vervolg op het Triple P onderzoeksrapport een bijdrage leveren aan bevordering van duurzaamheid in de Amerstreek. Zo ondersteun de bank het vormen van gemeenschappen op gebied van duurzame energie en regionale economie. Daarnaast heeft de Rabobank als grote hypotheekverstrekker ook direct belang bij het opwaarderen /reoveren van de bestaande woningvoorraad en als kredietverstrekker bij een florerende lokale economie in Drimmelen.

Binnen de **dorpsraden** of werkgroepen in het kader van dorpsgericht werken bestaan legio ideeën om de leefbaarheid van onze dorpen te verbeteren. Dit geldt ook voor de vele **verenigingen** die onze gemeente rijk is. Het ontbreekt de enthousiaste vrijwilligers echter vaak aan tijd en geld om hun ideeën tot realiseerbare projecten om te zetten. Door samen te werken met andere instanties en de kracht van de leden van de verenigingen te bundelen lukt het misschien wel!

Visie

De wil is er. De Verklaring van Drimmelen laat het enorme draagvlak zien om zaken aan te pakken binnen onze gemeente.

Het geld is er. We geven met zijn allen miljoenen per jaar uit aan energie, internet, zorg etc. Er zijn budgetten bij verschillende organisaties binnen onze gemeente. Door deze gelden (deels) anders in te zetten (om te buigen) kunnen we samen wellicht veel meer voor elkaar krijgen. De kansen liggen er, nu de actie!

De noodzaak is er om als ieder individu zelf actie te nemen. Om binnen de ecologische grenzen te blijven van wat de aarde kan verdragen. Om onze energievoorziening, een primaire levensbehoefte, ook op lange termijn in eigen hand te houden. Om onze kinderen een leuke, gezonde en veilige plek te geven tussen de Mark en de Biesbosch.

Het kan. In Drimmelen waait de wind, schijnt de zon. In de Amer stroomt het water, er zit warmte in de ondergrond, restwarmte in de Plukmadese Polder. We hebben samen volop groenafval, snoeiafval, maaisel. We hebben potentiële energie die benut kan worden. En de technieken zijn er en worden ook steeds beter. De kennis is aanwezig binnen onze gemeente en daarbuiten om hiermee aan de slag te gaan.

Samenwerken moet je organiseren!

Alle partijen vinden duurzaamheid belangrijk, maar hebben duurzaamheid niet als hun core-business. Veel zaken kunnen de afzonderlijke ondertekenaars van de ‘Verklaring van Drimmelen’ alleen oppakken. Maar bij heel veel zaken is samenwerking nodig. Kennisdeling, financieringsconstructies, tijdsinspanning, allianties smeden. We hebben daarom nieuwe organisatievormen nodig waarin we onze gezamenlijke doelen op gebied van duurzaamheid combineren. Een organisatie waarmee we resultaten behalen die ieder afzonderlijk niet zou behalen. Een organisatie van ons allemaal. Niet van de gemeente, niet van de initiatiefnemers van Stichting Duurzaam Drimmelen. Nee, van ons allemaal. En: iedereen moet er beter van kunnen worden.

Niemand rijk, iedereen beter!

De vorm waarin deze filosofie wordt gegoten is de gemeenschapcoöperatie. In een coöperatie zijn de leden het hoogste orgaan. Alle inwoners van Drimmelen en alle rechtspersonen in Drimmelen kunnen lid worden. Zij hebben het voor het zeggen.

Eigen zeggenschap

Een coöperatie is een volwaardig bedrijf, met een serieuze bedrijfsvoering. Er gaat veel geld in om en er zijn grote belangen. Daarom is een serieuze aansturing van belang. Met een gekozen bestuur en een betrouwbare Raad van Toezicht. Het bestuur en de Raad van Toezicht worden gekozen door de leden.

We kiezen met dit bedrijf echter niet voor winstmaximalisatie maar veeleer voor de realisatie van maatschappelijke doelen met een gezonde marge. Vooral nog zijn alle functies binnen de coöperatie ook onbezoldigd vanuit de coöperatie zelf, tenzij de ledenraad anders beslist.

In Engeland noemt men deze vorm een: **Social Enterprise**

De leden beslissen ook aan de hand van aan hen voorgelegde business cases, welke projecten worden opgepakt en hoe de financiering van de projecten wordt geregeld. Projectvoorstellen worden geleverd door werkgroepen waarin burgers, instanties, gemeente, ondernemers en onderwijs zitting kunnen nemen. In eerste instantie zal de bijdrage van deelnemende partijen vooral bestaan uit het inzetten van ondernemende capaciteit in de coöperatie.

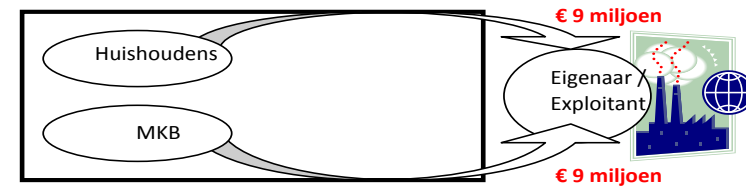
Dit vormt de basis voor **Green Deals**

Via de coöperatie kan ook kennis gehaald worden van buiten onze gemeente. Op meerdere plekken in Nederland vinden dit soort initiatieven plaats en het is dus zaak van elkaar te leren. De kracht zit in maximale benutting van lokale creativiteit.

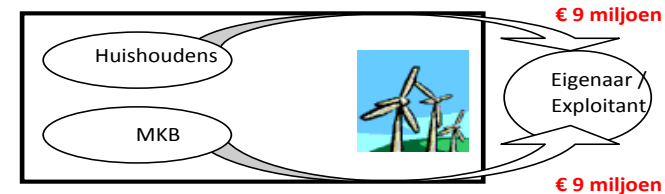
De projectvoorstellen worden door het bestuur ter goedkeuring voorgelegd aan de ledenraad. De projecten moeten bijdragen aan sociale, economische en ecologische duurzaamheid van onze dorpen en hebben dus primair een maatschappelijk doel.

Investerders in een project met een afdoende verdienmodel moeten verzekert zijn van een goed rendement op hun investering.

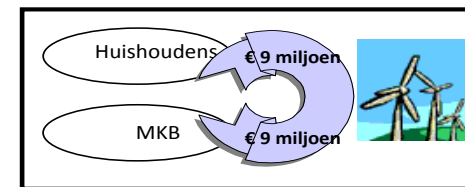
Situatie **Huidig & fossiel**

Situatie **Windenergie 1.0** - commerciële windontwikkelaar pakt alle winst buiten de regio

Situatie **Windenergie 2.0** – door maximale lokale participatie blijft geld in de regio (circulaire economie)

Figuur 1: ombuigen van geldstromen

Enkele mogelijke verdienmodellen

Collectieve inkoop zonnepanelen In 2013 zijn door collectieve inkoop van zonnepanelen in Drimmelen al ruim 150 installaties verricht met een totale omzet van meer dan 1 miljoen euro. Na oprichting van de coöperatie kan de inkoop door de coöperatie worden overgenomen, waarbij een handeling fee moet worden afgedragen. Ook kunnen huurwoningen worden voorzien van zonnepanelen, waarbij de financiering eventueel door derden, via de coöperatie kan worden gedaan. Met de lagere stroomkosten worden de co-financiers vanuit de coöperatie in een periode van 10 tot 15 jaar terugbetaald met rente. De coöperatie kan maximaal gebruik maken van lokale ondernemerskracht, fiscale voordelen, collectieve inkoop en subsidiemogelijkheden.

Zon op ...school, vereniging, etc. Er worden zonnepanelen geplaatst op scholen, overheids- en verenigingsgebouwen. De financiering van de PV-installatie wordt gevormd vanuit leden van de coöperatie die voor hun investering BTW-aftrek over hun eigen energierekening ontvangen. De installatie wordt verricht door ondernemers uit Drimmelen en rond het project wordt een educatieprogramma ontwikkeld.

Asbest er af, zonnepanelen er op Samen met agrarisch ondernemers worden asbestdaken gesaneerd en voorzien van zonnepanelen. Er bestaan al fiscale stimuleringsregelingen hiertoe, maar het wordt pas echt interessant als de opgewekte stroom gesaldeerd mag worden. Samen met ondernemers, de VEC en lokale fiscale adviseurs onderzoeken we interessante verdienmodellen.

Collectieve inkoop van groene energie Leden van de coöperatie kunnen deelnemen aan de collectieve inkoop van groene energie door de coöperatie, eventueel ism met de overkoepelende VEC. Hiermee kunnen zij besparen op de energiekosten, worden zij 'ontzorgt' bij de overschrijving (switch-service) en dragen zij bij aan de energietransitie in Nederland. Bij de overschrijving van de leden naar de nieuwe energieleverancier ontvangt de coöperatie een 'bescheiden fee'.

Energiereductie van bestaande woningen Veel woningen zijn al energiezuiniger te maken door relatief eenvoudige maatregelen. Met lokale ondernemers wordt een project opgezet waarin de investering voor de besparende maatregelen wordt gefinancierd door een lagere energierekening gedurende 10 jaar. Dit project kan worden uitgewerkt in samenwerking met de beide woningstichtingen binnen onze gemeente.

Sociale windenergie De gemeente Drimmelen wil toestemming geven aan de ontwikkeling van drie windmolens langs de A16. Ook in de gemeente Moerdijk en Breda worden langs de snelweg windmolens geplaatst. Samen met andere lokale initiatieven en de Regio West Brabant (RWB) wordt windbeleid ontwikkeld wat moet zorgen voor maximale revenuen van deze voor de lokale gemeenschap. Via de coöperatie kunnen winddelen worden gekocht, waarmee de windmolen kan worden gefinancierd.

Bio installatie In Drimmelen komt veel biomassa tot stand dat nu wordt afgevoerd naar elders. Samen met de ZLTO, de gemeente Drimmelen en het waterschap Brabantse Delta wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn deze biomassa lokaal om te zetten in energie. Daarbij wordt ook de optie van gezamenlijke ontwikkeling met andere initiatieven in de Amerstreek onderzocht.

De gemeenschapscoöperatie Drimmelen is in oprichting

In het tweede kwartaal van dit jaar zal de officiële oprichting plaatsvinden.

U kunt lid worden voor € 1,-/maand!

Contributie voor het lidmaatschap zal ingaan vanaf de oprichtingsdatum.

Dit is een oproep aan alle burgers, instanties, organisaties, ondernemers en overheden in de gemeente Drimmelen:

Wacht niet af, doe mee, wordt (aspirant) lid

- Leden hebben stemrecht over de organisatie van de coöperatie;
- Leden hebben recht om mee te doen aan collectieve inkoopacties (o.a. zonnepanelen, zonneboilers, stroom, gas, energiereductieadvies, LED-lampen);
- Leden hebben stemrecht over de op te starten projecten binnen de coöperatie;
- Leden kunnen zich inschrijven voor certificaten voor projecten binnen de coöperatie met een interessant rendement;
- Leden ontvangen de nieuwsbrief van Duurzaam Drimmelen en kunnen gratis deelnemen aan de DD-cafe's.

Registreer!